

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 19 kwietnia 2024 r.

Poz. 1667

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNK.I.4130.85.2024 WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 17 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz.40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XCII/1761/2024 Rady Miasta Kielce z dnia 14 marca 2024 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach wspomaganych i treningowych prowadzonych przez Centrum Obsługi Placówek w Kielcach w części dotyczącej § 3 uchwały.

Uzasadnienie

W dniu 14 marca 2024 r. Rada Miasta Kielce podjęła uchwałę w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach wspomaganych i treningowych prowadzonych przez Centrum Obsługi Placówek w Kielcach. uchwała została przekazana do organu nadzoru w dniu 21 marca 2024 r.

Organ nadzoru w dniu 11 kwietnia 2024 r. wszczął postępowanie nadzorcze i powiadomił Przewodniczącego Rady o zauważonych naruszeniach wyznaczając termin na zajęcie stanowiska w sprawie. W dniu 16 kwietnia 2024 roku Przewodniczący Rady Miasta Kielce przekazał wyjaśnienia dotyczące wskazanych w zawiadomieniu zastrzeżeń.

Podstawę materialnoprawną uchwały stanowił m.in. art. 97 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.). Stosownie do których opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

W orzecznictwie dokonując wykładni art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, podnosi się, że powyższy przepis ma charakter upoważnienia ogólnego do wydania aktu prawa miejscowego. Jediną wskazówką dla prawidłowego wykonania upoważnienia ustawowego stał się obowiązek dopełnienia wymogu szczegółowości, czyli samodzielnego doboru kryteriów odpłatności. Nie oznaczało to jednak niczym nieskrępowanej swobody Rady Miejskiej realizującej swoje kompetencje w tym zakresie. Norma kompetencyjna upoważnia jedynie rady do ustanawiania określonych reguł, jakie powinien stosować podmiot kierujący do ośrodka wsparcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 27 września 2018 r. II SA/Op 258/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 20 marca 2020 r. IV SA/Wr 34/20).

W toku analizy nadzorczej uchwały organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z przekroczeniem delegacji ustawowej określonej w art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. Upoważnienie ustawowe zobowiązuje radę gminy do ustalenia w drodze uchwały, w ramach zadań własnych szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Przepisy uchwały winny określić reguły ustalania odpłatności za pobyt oraz określić reguły postępowania, ich granice, jakimi kierować się powinien podmiot kierujący przy ustalaniu opłaty za pobyt w decyzji administracyjnej.

Upoważnienie rady gminy dotyczyło wyłącznie unormowania w przedmiotowej uchwale zasad ponoszenia odpłatności. Poza kompetencją organu stanowiącego jest określenie kwestii proceduralnych związanych z ustaleniem miesięcznych kosztów pobytu, naliczeniem odpłatności czy wydaniem decyzji o odpłatność. Za wykraczające poza te ramy należy zatem uznać uregulowanie zawarte w § 3 uchwały, w którym postanowiono:

„1. Miesięczne koszty pobytu w mieszkaniach wspomagających i treningowych ustala się na podstawie Zarządzenia Dyrektora Obsługi Placówek w Kielcach.

2. Odpłatność naliczona zostaje przez kierownika Działu Opieki i wychowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach na podstawie Zarządzenia Dyrektora Centrum Obsługi Placówek w Kielcach.

3. Decyzję o odpłatności za pobyt w mieszkaniach wspomaganych i treningowych wydaje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Kielcach lub inna osoba upoważniona.”.

Akt normatywny uregulowany na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej stanowi akt prawa miejscowego, co oznacza, że organ wykonujący upoważnienie ustawowe, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. „Artykuł 94 Konstytucji RP stanowi, że organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Oznacza to, że organy administracji publicznej nie posiadają kompetencji do stanowienia prawa miejscowego z przekroczeniem delegacji przewidzianej w ustawie” (tak: Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 7 lipca 2021 r., sygn. akt I GSK 310/21).

Uchybienie polegające na przekroczeniu delegacji ustawowej zaliczyć należy do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego.

Mając na uwadze powyższe, konieczne jest stwierdzenie nieważności uchwały w części dotyczącej § 3 uchwały.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Świętokrzyski

Józef Bryk